

2013. május 30.

Agresszió a börtönben

Fiáth Titanilla: Erőszak a börtönben - antropológusszemmel

A börtönben tapasztalható erőszakos aktusok – akár auto-, akár heteroagresszív cselekményekről van szó – hátterében számos, kulturálisan meghatározott forgatókönyvet tárhatunk fel. Ezek részben a bűnözői szubkultúrák értékrendjéhez kapcsolódnak, sokat elárulnak azonban arról is, hogy a fogvatartottak miként értelmezik és vonatkoztatják magukra az etnikai vagy a nemi sztereotípiákat. Előadásomban azokat a helyzeteket igyekszem megvilágítani és elemezni, amelyek résztvevői az erőszakot jogosnak / indokoltnak tekintik. Mindemellett választ keresek arra is, hogy kapcsolódik össze az agresszivitás a "jó vér" – sokszor etnikai sztereotípiákkal színezett – képzetével, vagy a "férfias férfi" elképzelésével (meglepő módon a női börtönben is). Végezetül megpróbálok kitérni az agresszivitást csillapító stratégiákra, technikákra is.

Lehoczki Ágnes: Emberölések a rácsok mögött

Manapság a büntetés-végrehajtási szakemberek munkájában a szuicidium témaköre (elsősorban annak megelőzése) igen jelentős részt foglal el. Kevesebbet beszélünk azonban arról, amikor a letális agressziót a fogvatartott nem önmaga, hanem a körülötte lévők ellen fordítja. Tény, hogy ezek ritka események annak ellenére, hogy a börtönök gyűjtőhelyei az erőszakra hajlamos, vagy emberölést már elkövetett személyeknek. Mégis, a Börtönügyi Szemle 2006-ig visszanyúló archívumában egyetlen olyan cikk sem található, amely ezt a témát elemezné. Az egyéb médiában azonban annál nagyobb felületet kapnak az ilyen esetek az utóbbi években, ez viszont nem nyújt választ fontos kérdésekre. Vajon gyakoribb az emberölésbe torkolló erőszak a prizónális környezetben, mint a normál populációban? Mi motiválja ezeket a cselekményeket? Vajon az emberölésért szabadságvesztésüket töltők az elkövetői a börtönön belüli emberöléseknek? Kik esnek áldozatul az ilyen cselekményeknek? Magyarországon gyakoribb az ilyen esemény, mint a külföldi büntetés-végrehajtásban? Előadásomban ezekre a kérdésekre keresek választ a külföldi szakirodalom és a hazai tapasztalatok feldolgozásán keresztül.

Magi Anna: Harcosok Klubja - Az agresszió kezelésének lehetőségei

Az agresszió az egyik legvitatottabb jelenség a pszichológia világában, sem konceptualizálásában, sem tipológiájában nincs szakmai közmegegyezés. Az előadás során megkíséreljük összegyűjteni a börtön világához leginkább kapcsolható elképzeléseket, valamint a hozzájuk kapcsolódó legismertebb kezelési lehetőségeket. Kiemelt szerepet kapnak a bizonyítékokon alapuló technikák, valamint a teljesség igénye nélkül említésre kerülnek a magyarországi büntetés-végrehajtási intézmények módszerei.

Fliegeauf Gergely: Agresszív tendenciák a tiszthelyettesi személyi állomány körében

Egy-egy börtönügyi kutatás során nagyon nehéz hozzáférni a fogvatartottakhoz, és ha ez sikerül is, akkor sem lehetünk biztosak benne, hogy a fogvatartottak az őszinte vélekedéseiket tárják elénk. Ennek az az ismert tény az oka, hogy a vizsgált személyek egy kontroll-környezetben sokkal inkább a szerintük az elvárásoknak megfelelő válaszokat adják, mintsem az igazi válaszukat. Ezzel a gondolatmenettel két

gond van: egyrészt minden elképzelhető környezetben van némi kontroll, másrészt valahogy mégis szerezhetők objektív ismeretek a börtönről.

A kontroll-környezet nyomása az őrkön még erőteljesebben jelentkezik, mint a fogvatartottakon. Több száz, őrk által készített fogalmazást gyűjtöttem össze a hallgatóim segítségével, és e fogalmazásokat legelőször az agresszív tartalmak szempontjából próbálom elemezni. Kísérletet teszek arra, hogy az őri agresszív tendenciákat valamelyest osztályozzam, és ezzel feltérképezem az indulatok forrását. Ennél többre magam sem merek vállalkozni.

A kutatással kapcsolatos bővebb információ itt érhető el: <http://fogvatartogondolatok.blogspot.hu/>